

OBLIKOVANJE KOLESARSKIH TURISTIČNIH PRODUKTOV NA OBMOČJU LAS GORIČKO Z VKLJUČITVIJO NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Projekt RIDE Goričko

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota

September 2023

Vsebina

UVOD.....	3
NAMEN PROJEKTA	3
CILJI OPERACIJE.....	4
MODEL OBLIKOVANJA	4
CILJNE SKUPINE.....	5
CILJNI UPORABNIKI	5
TURISTIČNI KOLESARSKI PRODUKT I - PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA	6
SPLOŠNI PODATKI - PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA.....	7
ITINERAR - PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA	8
OPIS ATRAKCIJ - PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA	10
TURISTIČNI KOLESARSKI PRODUKT II - PAKET ZELENEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA	27
SPLOŠNI PODATKI - PAKET ZELENEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA	28
ITINERAR - PAKET ZELENEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA.....	29
OPISI ATRAKCIJ PAKETA ZELENEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA	31
VIRI	46

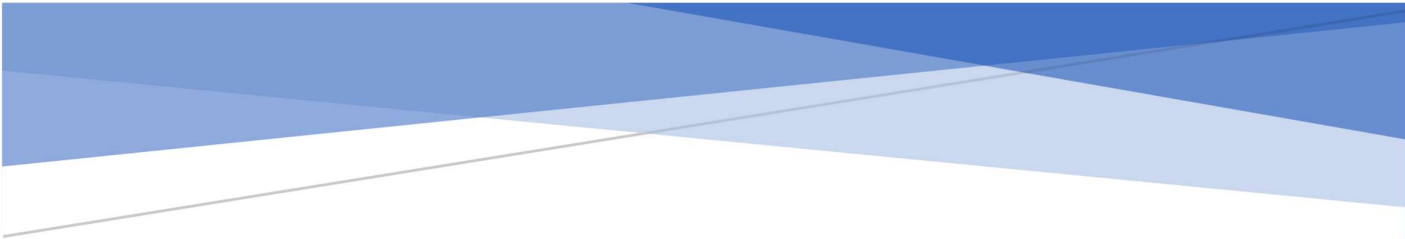
NAMEN IN CILJI OBLIKOVANJA KOLESARSKIH TURISTIČNIH PRODUKTOV

UVOD

Projekt Razvoj kolesarstva na Goričkem z akronimom RIDE Goričko se izvaja v okviru Strategije lokalnega razvoja »LAS Goričko 2020« in je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Vodilni partner v projektu je Društvo za trajnostni razvoj podeželja Žitek. Preostali partnerji v projektu so: Špica MTB, servis koles in smuči, Gorazd Zelko s.p., RIDE Goričko, vodenje kolesarskih tur in druge storitve, Peter Gomboc s.p., Bluecam studio, kreativne video storitve, Boštjan Flegar s.p., Projektna razvojna agencija in komunikacija d.o.o., in Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota.

NAMEN PROJEKTA

Namen projekta je razvoj območja LAS Goričko, kot kolesarske destinacije, za različne ciljne skupine kolesarjev, in sicer tako za kolesarje kot turiste, ki jim kolesarjenje predstavlja primarni motiv za obisk določene destinacije, kot tudi za obiskovalce, katerim kolesarjenje predstavlja sekundarni motiv za obisk destinacije, v destinacijo pa jih prvenstveno pritegnejo druge aktivnosti. Glavni cilj projekta je razvoj kolesarskega turizma na območju LAS Goričko. Število turistov kolesarjev se iz leta v leto povečuje, vendar trenutna ponudba ne zadovoljuje njihovih potreb oziroma potenciali za razvoj kolesarskega turizma še niso izkoriščeni, saj še vedno primanjkuje podporne infrastrukture, opreme, vsebin, produktov in storitev. Projekt RIDE Goričko nadgrajuje potencialne na tem področju in preko razvoja podporne infrastrukture, opreme, vzpostavitve kolesarjem namenjene IKT tehnologije ter dodajanjem novih vsebin spodbuja razvoj kolesarskega turizma, kot obliko trajnostne mobilnosti in poslovnih priložnosti na območju LAS Goričko. Operacija RIDE Goričko bo prispevala k povečanju dostopnosti do točk naravne in kulturne dediščine (kolesarjenje z ogledom naravnih in

kulturnih danosti okolja in povezovanje z izbranimi ponudniki lokalne hrane), k izboljšanju in nadgradnji turistične ponudbe z vzpostavitvijo tematskih kolesarskih poti na območju LAS Goričko, k povezovanju kolesarjenja s turističnimi ponudniki in ponudniki storitev ter s povezovanjem ponudnikov iz različnih segmentov na območju LAS Goričko.

CILJI OPERACIJE

Cilj operacije je izboljšati turistično privlačnost območja LAS Goričko na podlagi razvoja produkta kolesarske destinacije z izkoriščanjem kulturnih in naravnih danosti ter s povezovanjem turistične in ostale ponudbe območja LAS Goričko. Glavni cilj operacije je oblikovati in zagnati integrirani turistični kolesarski produkt RIDE Goričko z vsemi pripadajočimi elementi (storitvami, produkti in vsebinami).

V doseg cilja je vključena tudi priprava dveh novih kolesarskih turističnih produktov na območju LAS Goričko z vključitvijo naravne in kulturne dediščine območja ter kolesarjem prijaznih storitev in turističnih ponudnikov, s ciljem obogatitve kolesarske turistične ponudbe območja. V okviru navedene aktivnosti bosta vzpostavljena dva nova turistična produkta, ki bosta temeljila na povezovanju naravne in kulturne dediščine območja.

MODEL OBLIKOVANJA

Model oblikovanja turističnega kolesarskega produktov v okviru operacije na območju LAS Goričko temelji na oblikovanju novih in preoblikovanju obstoječih ponudb turističnih in drugih ponudnikov ter hkrati daje možnost posameznikom in turističnim agencijam, da izvedejo aranžma v predlagani obliki oziroma da z dodajanjem in odzemanjem posameznih segmentov ustvarijo dodatne nove produkte. Hkrati vključujejo obstoječa kulturna, naravna in kulinarična doživetja ter naravne, zgodovinske in kulturne znamenitosti območja. Povezani so tudi z obstoječimi pohodnimi in kolesarskimi potmi.

Predlagana produkta povezujejo ponudbo območja LAS Goričko, vključno z manjšimi znamenitostmi in večjimi turističnimi centri, in sicer na način, da so preprosto dostopni in smiselno oddaljeni. S tem jih je mogoče strniti v prodajne ponudbe za individualne goste, za skupine ali za vodene izlete.

CILJNE SKUPINE

Pri pripravi produktov so bile upoštevane ob prijavi operacije navedena ciljne skupina. Operacija je namenjena splošni javnosti, prednostno kolesarjem oziroma domačim in tujim turistom, ki si želijo spoznati območje LAS Goričko skozi različne oblike in zvrsti kolesarjenja. Vedno več domačih in tujih turistov se odloča za aktivne počitnice, zato se povečuje tudi povpraševanje po programih, ki so povezani s kolesarjenjem.

Posredno bo tako operacija namenjena tudi lokalnemu gospodarstvu, ki deluje na področju turizma z vidika dodatnega zaslužka in prepoznavanja poslovnih priložnosti. Deležniki lokalnega turizma so namreč pomemben del lokalnega okolja in sestavljajo dodatno ponudbo, ki bo vključena v novo oblikovane storitve in produkte operacije RIDE Goričko. Posredna ciljna skupina pa je tudi lokalno prebivalstvo, in sicer z vidika razvoja turizma, ki ne onesnažuje okolja in ki obenem spodbuja trajnostno mobilnost in razvoj zelene oblike turizem.

CILJNI UPORABNIKI

Ker operacija zajema identifikacijo obstoječe turistične ponudbe na območju LAS Goričko smo pri pripravi produktov upoštevali tudi vlogo organizacij in posameznikov, ki izvajajo turistično ponudbo glede na svojo osnovno ali dodatno dejavnost. Ciljni uporabniki na strani ponudnikov v okviru novih turističnih kolesarskih produktov so tako združenja in društva, kulturne ustanove, nastanitveni in gostinski obrati, turistični lokalni in regijski informacijski centri, športne ustanove, turistični vodniki ter ponudniki storitve izposoje koles in kolesarske opreme.

Potencialni uporabniki predlaganih kolesarskih turističnih paketov so posamezni turisti, družine, člani različnih društev, ljubitelji narave in kulture, šolske in druge skupine s področja izobraževanja in rekreativnega športa.

PAKETNA PONUDBA TURISTIČNIH KOLESARSKIH PRODUKTOV

TURISTIČNI KOLESARSKI PRODUKT I - PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA

Turistični kolesarski produkt I – paket družinskega kolesarskega doživetja je zasnovan z namenom raziskovanja in izkoriščanja bogate kulturne, zgodovinske, naravne in kulinarične dediščine območja LAS Goričko. Turistični kolesarski produkt je idealen za družine z otroki, vendar primeren tudi za posameznike in za manjše skupine. Cilj produkta je med drugim povečati turistično privlačnost tega območja in promovirati kulturne in naravne danosti, ki jih ponuja.

Produkt je zasnovan tako, da omogoča zabavo in izobraževanje za vse generacije. Otroci bodo uživali v aktivnostih, kot so obiski zgodovinskih, kulturnih in naravnih znamenitosti, kopanje v termalnih bazenih in vožnja s kolesi, medtem ko bodo starši in ostali družinski člani cenili kulturne in naravne znamenitosti ter kulinarične užitke regije.

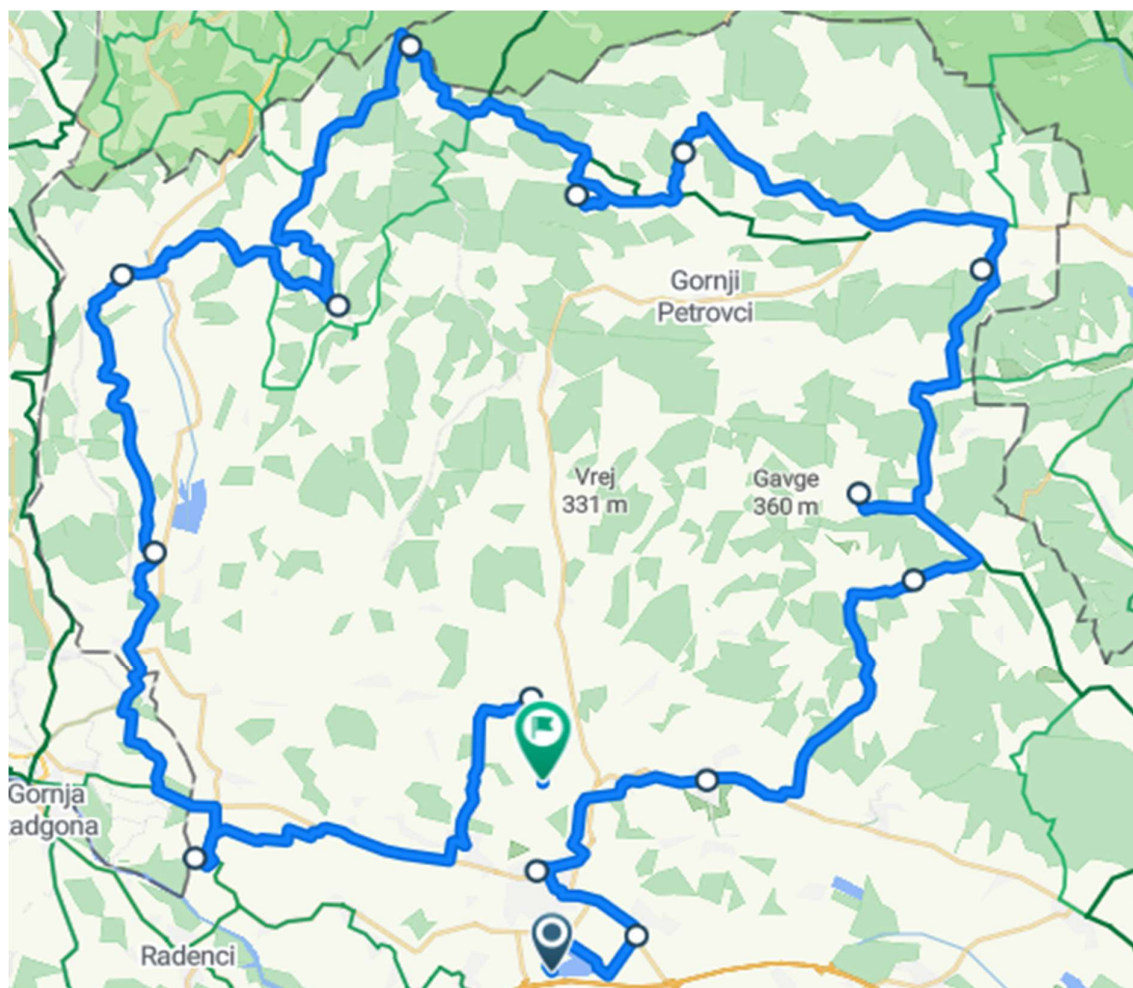
SPLOŠNI PODATKI- PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARSKEGA DOŽIVETJA

Vključene občine LAS Goričko	Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina
Vključene znamenitosti/atrakcije	Paviljon Expanso ob Soboškem jezeru, Dvorec Rakičan, Grad Murska Sobota, Moravske Toplice (terme), Rotunda v Selu, Medičarstvo Celec v Ratkovcih, Etnografska hiša v Krplivniku, Graničarski muzej v Čepincih, spomenik prvemu pristanku balona v Ženavljah, Tromejnik v Trdkovi, grad in Vulkanija pri Gradu, izvir slatine v Nuskovi, Ledavsko jezero v Kraščih, Vrt spominov in tovarštva v Petanjcih, Evangeličanska cerkev v Puconcih, Šunkarna Kodila v Markišavcih
Trajanje	5 dni/ 4 noči
Dolžina skupne poti s kolesom	120 km
Vrsta infrastrukture poti	asfalt, utrjena podlaga (primerno za vse vrste koles)
Zahtevnost poti	lažja do srednje zahtevna tura
Predvideni termini	april - oktober
Samostojna ali vodena kolesarska tura	Pot je možno opraviti samostojno ali z lokalnimi turističnimi vodniki.
Paket vključuje	<ul style="list-style-type: none"> • sprejem z dobrodošlico • 4 x prenočitve s polpenzionom v izbrani nastanitvi • 4 x kosilo (za vsak dan etape, razen prvi dan) • 1 x kopanje v termalnih bazenih • ogled medičarstva in šunkarne • izposoja oziroma hramba koles in skrb za kolesa • prevoz prtljage kolesarjev po končani dnevni turi v izbrano nastanitev

ITINERAR- PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARSKEGA DOŽIVETJA

1. DAN	<ul style="list-style-type: none"> • Prihod v izbrano nastanitev • Sprejem z dobrodošlico • Večerja
2. DAN MURSKA SOBOTA, RAKIČAN, MORAVSKE TOPLICE	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodiščna točka/zbirno mesto: glede na kraj nastanitve oziroma po dogovoru • Atrakcija 1: Soboško jezero in paviljon Expano • Atrakcija 2: Dvorec Rakičan (možnost jahanja) • Kosilo ob poti • Atrakcija 3: Grad Murska Sobota • Atrakcija 4: Moravske Toplice (popoldansko kopanje v termah) • Večerja in nočitev
3. DAN SELO, RATKOVCI, KRPLIVNIK, ČEPINCI,ŽENAVLJE	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodiščna točka/zbirno mesto: glede na kraj nastanitve oziroma po dogovoru • Atrakcija 5: Rotunda, Selo • Atrakcija 6. Medičarstvo Celec, možnost delavnice, Ratkovci • Kosilo ob poti • Atrakcija 7: Etnografska hiša, Krplivnik • Atrakcija 8: Graničarski muzej, Čepinci • Atrakcija 9: Ženavlje, spomenik prvemu pristanku balona • Večerja in nočitev
4. DAN TRDKOVA, GRAD, NUSKOVA, KRAŠČI	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodiščna točka/zbirno mesto: glede na kraj nastanitve oziroma po dogovoru • Atrakcija 10: Tromejnik, Trdkova • Atrakcija 11: Grad, Grad • Atrakcija 12: Vulkanija, Grad • Kosilo ob poti

	<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcija 13: Izvir slatine v Nuskovi • akcija 14: Ledavsko jezero, Krašči • Večerja in nočitev
5. DAN (PETANJCI, PUCONCI, MARKIŠAVCI)	<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcija 15: Vrt Spominov in tovarništva, Petanjci • Atrakcija 16: Evangeličanska cerkev, Puconci • Atrakcija 17: Šunkarna Kodila, Markišavci (kosilo) • Zaključek

OPIS ATRAKCIJ- PAKET DRUŽINSKEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA

ATRAKCIJA 1	PAVILIJON EXPANO IN SOBOŠKO JEZERO
LOKACIJA	Mestna občina Murska Sobota, Soboško jezero
<p>Paviljon Expano je regijski promocijski center, ki ga imenujejo tudi »Vrata v Pomurje«. Stoji ob Soboškem jezeru, ob izvozu z avtoceste A5 (koridor Ljubljana–Budimpešta) in je zastavljen kot vstopna točka v Pomurje.</p> <p>Postavljen je na obrežje turističnega, športnega in doživljajskega parka Soboško jezero. Predstavlja Pomurje v malem in je sestavljen iz štirih glavnih sklopov, in sicer razstava, turistično-informacijski center s trgovinico, gostilnica ter prostor namenjen poslovni rabi, kjer je vzpostavljena tudi SPOT točka. V razstavnem delu se nahaja več tematskih točk, ki predstavljajo regijo iz različnih zornih kotov.</p> <p>V paviljonu Expano je tudi Turistično informacijski center. Najbolj severovzhodna pokrajina ponuja vrsto doživetij tako za ljubitelje aktivnosti v naravi, raziskovalce kulture in zgodovine, nepopoljšljive gurmane kot za iskalce miru in sprostitve.</p> <p>Ker paviljon stoji ob Soboškem jezeru, je obiskovalcem na voljo tudi veliko rekreacijskih vodnih aktivnosti. Na obali jezera lahko preizkusijo svoje motorične spretnosti v gibalnem parku, kjer je nameščenih 35 plezalnih in drugih izzivov.</p>	

ATRAKCIJA 2	DVOREC RAKIČAN
LOKACIJA	Mestna občina Murska Sobota, Rakičan
<p>Rakičan se v virih prvič omenja 1322 kot Rekethye in je imel v 17. stol. trške pravice. Tu naj bi ob glavni kraljevi cesti že v srednjem veku stal grad, vendar se utrjena postojanka prvič omenja 1431. Srednjeveško jedro gradu so domala izbrisale poznejše prezidave. Plemiška rodbina Batthyány, ki je gospodarila s posestjo najdlje, je v 1. pol. 17. stol. grad dodatno utrdila zaradi turške nevarnosti. Po prenehanju turških vpadov so ga temeljito prezidali po baročnem okusu, tako da je iz utrdbe v poznem 17. in 18. stoletju nastal podeželski dvorec, kakršnega poznamo danes. Razmeroma veliko notranje dvorišče oklepajo štiri trakti. Izstopa osrednje, enonadstropno bivanjsko poslopje. Stolpa na oglih sta dvonadstropna in zamejujeta pročelje z izstopajočim, reprezentančnim vhodnim delom. Tega odlikuje bogato oblikovano čelo, ki se v dveh volutastih krilih izteče v trikotnem zaključku, s tremi kamnitimi vazami na vrhu. Shema tega rizalita je ponovljena tudi na dvoriščni strani, kjer glavno poslopje v pritličju in nadstropju podpirajo na močne zidane sople postavljene arkade. Preostali trije trakti so pritlični in so brez posebnega stavbnega okrasja, razen renesančnega portala, ki omogoča dostop na dvorišče s cestne strani. Dvorec obdaja dobro ohranjen angleški park. Skozi park vodi tudi učna pot. Na posestvu je hlev s konji in možnost jahanja</p>	

ATRAKCIJA 3	GRAD MURSKA SOBOTA
LOKACIJA	Mestna občina Murska Sobota, Murska Sobota
<p>Grad Murska Sobota (nekdanji Szápáryjev grad) se kot dvorec Bel Mura v virih prvič omenja 1255, ko sta v njem palatin in slavonski ban Roland urejala zemljiško-premoženjske zadeve. Kot upravni sedež zemljišča je v 2. polovici 14. stoletja prešel v last plemiške rodbine Széchy, ki je na njegovem mestu v 2. pol. 16. stol. zgradila štiritraktni, dvonadstropni renesančni dvorec z izstopajočimi pravokotnimi ogelnimi stolpi. Leta 1687 je grad kupil Peter Szápáry, od njegovih dedičev pa leta 1934 Občina Murska Sobota. Sedanja podoba dvorca izvira zvečine iz 1. polovice 18. stol., ko so dvoriščne trakte obzidali z arkadami, na novo členili fasade ter dodatno oblikovali oba vhodna portala. Severno pročelje je najstarejši del objekta, ki ga danes krasi baročno členjen triosni rizalit. Vzhodno pročelje odlikuje imeniten baročni portal z atlantoma iz 1. četrtnine 18. stol., sprva del budimpeštanske palače Grassalkovich (porušena konec 19. stol.). V notranjosti se je iz časa po sredini 18. stol. ohranil imeniten grajski salon, poslikan v poznobaročni iluzionistični maniri z ikonografsko uresničitvijo alegorije miru, pripisan Johannesu Pöcklu. Arhitekturno izstopa še nekdanja grajska kapela. Na mestu nekdanjega oltarnega dela so v vertikalno os postavljene »črne« slike domačega slikarja Sandija Červeka. V gradu se nahaja Pomurski muzej Murska Sobota.</p>	

ATRAKCIJA 4	MORAVSKE TOPLICE (terme)
LOKACIJA	Občina Moravske Toplice, Moravske Toplice
<p>Sredi Prekmurja, na skrajnem severovzhodu Slovenije, leži občina Moravske Toplice, ki velja za geografsko največjo občino v Pomurju (145 km² površine); tu se združijo trije svetovi levega brega Mure: Ravensko, Dolinsko in Goričko.</p> <p>Na območju je več izvirov termo-mineralne vode (Terme 3000 – Moravske Toplice, Terme Vivat), kraji so bogati z versko raznolikostjo (evangeliki, katoliki, kalvinci, baptisti, pripadniki binkoštnih verskih skupnosti), prisotna je tudi narodnostna raznolikost (sobivanje Slovencev z Madžari), neokrnjenost naravnih lepot in kulturna zakladnica (Plečnikova cerkev v Bogojini, romanska rotunda v Selu, cerkev sv. Martina v Martjancih).</p>	

ATRAKCIJA 5	ROTUNDA
LOKACIJA	Občina Moravske Toplice, Selo
<p>Legenda pravi, da naj bi cerkev Rotunda sprva pripadala templjarjem. Poleg izjemne romanske arhitekturne pričevalnosti se je v okrogli cerkvi (rotundi) ohranilo dvoje plasti stenskih slikarij, kar ji daje nadregionalni pomen. Rotunda naj bi nastala pred prvo polovico 13. stoletja (1205–1235).</p> <p>Okroglo svetišče je zaradi svojih značilnosti gradnje najverjetneje preostanek domnevno obsežnejšega srednjeveškega stavbnega kompleksa. Od prve poslikave se je ohranila kompozicija Pohoda in poklona treh kraljev, ki naj bi nastala v 1. tretjini 14. stoletja. Umetnostni značaj sporoča tudi likovna upodobitev Kristusovega pasijona v fresko tehniki, nastala okrog leta 1400.</p>	

ATRAKCIJA 6	MEDIČARSTVO CELEC
LOKACIJA	Občina Moravske Toplice, Ratkovci
<p>Bogata dediščina z več kot 70-letno tradicijo in izkušnjami družine Celec v medičarstvu, lectarstvu in izdelovanju sveč so zagotovilo, da izpod spretnih rok Jožice in Damjana še vedno nastajajo tradicionalni izdelki, tako značilni za to obrt.</p> <p>Novi kreativni pristopi izdelovanja medenega peciva pa obljublajo nove okuse regije: medenjaki s piro, konopljini in vinski medenjaki.</p> <p>Organizirajo tudi medičarske delavnice. S svojo dejavnostjo bogatijo drugo turistično ponudbo na Goričkem. Mimo njih v Ratkovcih namreč pelje označena 8 km dolga pot za pohodnike, ki se imenuje Sladka pot.</p>	

ATRAKCIJA 7	ETNOGRAFSKA HIŠA
LOKACIJA	Občina Hodoš, Krplivnik
<p>V Krplivniku stoji ena najlepših etnografskih hiš v regiji. V domačiji iz 20. stoletja, v kateri se je nekoč nahajala ena največjih žganjarn v okolici, si lahko ogledate bogato lokalno etnografsko zbirko. Ob starinsko opremljeni kuhinji in spalnici si lahko ogledate tudi čebelnjak. Med zanimivejše predmete spadajo kotel za žganjekuho, zbirka različnih kmečkih orodij, nevestina skrinja, možnar ter pletene košare iz vrbovega protja in ličja. Na dvorišču se nahaja tako imenovani Vilinski vrt (»Tündérkert«), ki je nastal z namenom ohranjanja avtohtonih drevesnih vrst.</p> <p>Nedaleč vstran je tudi opečnati obmejni stražni stolp s strelno in opazovalno lino. Zgrajen je bil okoli leta 1945 v bližini slovensko–madžarske meje.</p>	

ATRAKCIJA 8	GRANIČARSKI MUZEJ
LOKACIJA	Občina Šalovci, Čepinci
<p>V obnovljeni nekdanji stražnici v Čepincih v občini Šalovci, blizu najsevernejše točke Slovenije, je odprt graničarski muzej Varuhi meje, v katerem je predstavljeno varovanje meje od leta 1919 do danes. Okolica je preurejena za različne dogodke.</p> <p>Predstavljeno je tudi vseh štirideset let železne zavese in poznejše postopno sproščanje meje do leta 2007, ko je Slovenija postala del schengenskega območja.</p> <p>V Čepincih je poleg nazornih povzetkov in slikovnega gradiva na ogled nekaj eksponatov, ki pripovedujejo zgodbe o meji skozi minulo stoletje; avtomatske puške, s katerimi so graničarji v dvojicah dan in noč patroljirali po »graničarski poti« ob meji, uniforme nekdanjih in zadnjih varuhov meje, mejni kamen iz časov nastanka meje leta 1922, pisma svojcev graničarjem na služenju vojaškega roka.</p>	

ATRAKCIJA 9	SPOMENIK PRVEMU PRISTANKU BALONA
LOKACIJA	Občina Gornji Petrovci, Ženavlje
<p>Majhna vas Ženavlje je svetovno znana po tem, da sta tukaj 18. avgusta 1934 z balonom pristala junaka stratosfere Belgijec Max Cosyns in njegov učenec Nérée van der Elst. V vasi so 18. avgusta 1997 v spomin njunega pristanka odkrili bronasti spomenik v obliki balona. Balonarja sta se na pot odpravila iz belgijskega Hour-Havenne, letela sta nad Nemčijo in Avstrijo, nad vasjo Ženavlje pa sta morala prisilno pristati. Dvignila sta se 52,952 čevljev visoko, toda s tem nista mogla preseči višinskega rekorda, ko pa sta pristala, sta trdila, da sta popolnoma zadovoljna s svojimi odkritji.</p>	

ATRAKCIJA 10	TROMEJNIK
LOKACIJA	Občina Kuzma, Trdkova
<p>Tromejnik, po nemško Dreiländerecke oziroma po madžarsko Hármashatár je 390 m visok hrib, ki se nahaja na tromeji med Slovenijo Avstrijo in Madžarsko. Z vrha, na katerem stoji večje število informativnih tabel in spomenikov, zaradi bližnjega gozda ni lepšega razgleda. Spomenik nahaja na vrhu manjše vzpetine, približno 1 km zahodno od naselja Trdkova v krajinskem parku Goričko. Tromejni kamen je bil na današnje mesto postavljen leta 1924, do leta 1991 pa je bila državna razmejitvena črta deloma določena tudi z železno ograjo, ki je bila po osamosvojitvi Slovenije odstranjena. Kasneje je bil na tromejnik dodan slovenski grb.</p> <p>V okolici spomenika je urejena naravoslovna učna pot. Leta 2015 ga je Občina Kuzma razglasila za kulturni spomenik lokalnega pomena.</p>	

ATRAKCIJA 11	GRAD, GRAD NA GORIČKEM	
LOKACIJA	Občina Grad, Grad	
<p>Največji baročni grad v Sloveniji so pričeli graditi vitezi templarji v 11. stol. Dogradili so ga v 16. in 17. stol., današnjo podobo pa je dobil z dozidavo in prenovo v 18. in 19. stol. Prvine vseh obdobj od gotike, romanike vse do baroka, so spretno vključene v grajski kompleks in odslikavajo veličino njegovih lastnikov. Grajsko poslopje obdaja velik park, ki je bil zasnovan v angleškem slogu. Velika drevesa tulipanovcev, platan, gledičevk, rdečih bukev, gabrov in hrastov navdajajo z veličastnostjo in več stoletno dolgoživostjo. Na grajskem dvorišču vrejo energije iz globine Zemlje, ki jih večina ljudi čuti kot toploto ali mravljinice. Z gradom je povezanih nekaj legend, najbolj znana je legenda o zmaju z zlato krono.</p> <p>Grajsko poslopje stoji na strmem griču iz bazalnega tufa nad naseljem Grad 333,33 m nad morjem.</p> <p>Z gradom upravlja Javni zavod Krajski park Goričko. Obnovljeni prostori so namenjeni predstavitvi narave in kulturne krajine ter zgodovinske in etnološke dediščine Goričkega. V mednadstropju so delovni prostori zavoda. V gosposkem nadstropju je poročno-koncertni salon, galerija, grajska kapela in štiri spalnice za goste. Grajsko okolje znotraj gradu in okoli njega v grajskem parku ponuja sproščeno doživetje kulture v naravi.</p>		

ATRAKCIJA 12	VULKANIJA
LOKACIJA	Občina Grad, Grad
<p>Pri Gradu na Goričkem je pred 3 milijoni let bruhal zadnji vulkan na območju današnje Slovenije. Ponovno so ga prebudili v doživljajskem parku Vulkanija. Obiskovalci lahko spoznajo še veliko zanimivosti o vulkanih in geoloških značilnostih našega planeta in še posebej Goričkega.</p> <p>Pot do izbruha zadnjega vulkana na območju Slovenije ni preveč enostavna. Obiskovalci spoznajo krtka Olija, ki jih vodi skozi večji del parka in čarovnico Ezo, ki mu je stalno za petami, saj si želi priti do dragocenih kristalov olivina, ki so z izbruhom vulkana pri Gradu na Goričkem, prišli na površje. Za tiste, ki želijo izvedeti več o svetu vulkanov in silah, ki vladajo na našem planetu, so pripravili atraktivne interaktivne vsebine. Za mlajše obiskovalce so poskrbeli, da spoznajo svet vulkanov skozi preproste računalniške igrice.</p> <p>Posebej lahko obiskovalci spoznajo , kaj se je v daljni in bližnji preteklosti dogajalo na ozemlju, ki je danes na Goričkem, kako je bruhal vulkan v okolici Gradu, kakšni trobčarji so lomastili tam naokoli, kaj je prinesla ledena doba in kakšna je raznovrstnost Goričkega danes. Nato jih pot vodi naprej do dvigala, ki pelje v globino Zemljine skorje.V geološkem muzeju so pripravili razstavo o geoloških značilnostih Goričkega, kjer je predstavljen mineral olivin ter nekateri drugi minerali in fosili Goričkega, značilne kamnine Goričkega, mineralna voda,</p>	

ATRAKCIJA 13	IZVIR SLATINE V NUSKOVI
LOKACIJA	Občina Rogašovci, Nuskova
<p>V prejšnjem stoletju je takratna oblast naročila vrtanje večih vrtin na področju vasi Nuskova v rogašovski občini, v upanju, da bodo odkrili geotermalno vodo. Vendar geotermalne vode niso našli. Našli pa so nahajališče mineralne vode, katera je po podatkih fakultete za kemijo v Ljubljani najboljša mineralna voda na slovenskem.</p> <p>Okolica vrtine je danes lepo urejena. Ob vrtini stoji lepa lesena hiška krita s slamo.</p> <p>Mineralna voda v Nuskovi vsebuje veliko železa, zato je predvsem priporočljiva za slabokrvne ljudi. Zaradi velike vrednosti železa ima zelo specifičen okus.</p> <p>Slatinski vrelec je tudi del Vrbove poti, ki poteka po vaseh Rogašovci, Nuskova in Sveti Jurij. V neposredni bližini vrelca je namreč vrbov drevored.</p>	

ATRAKCIJA 14	LEDAVSKO JEZERO
LOKACIJA	Občina Cankova, Krašči
<p>Ledava je na Goričkem ojezerjena v veliko umetno akumulacijsko Ledavsko jezero. Leži ob razloženem naselju Krašči. Vodo v jezero prispeva še potok Lukaj, ki se pred Ledavskim jezerom izliva v Ledavo. Ob jezeru so ceste urejene, postavljenih je tudi nekaj klopi ob sprehajalnih poteh.</p> <p>Jezero je bogato z ribami in dvoživkami. Preraščeni deli so življenjski prostor 25-im različnim vrstam ptic. Ekosistem pa odgovarja tudi vidri, ki tu živi in se uspešno razmnožuje. Tukaj srečamo tudi 44 različnih vrst kačjih pastirjev.</p> <p>Kot zanimivost je potrebno omeniti bližnji opuščeni peskokop, kjer so l. 1993 našli mlečni zob dinoterja, ki je bil predhodnik mastodonta.</p>	

ATRAKCIJA 15	VRT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA
LOKACIJA	Občina Tišina, Petanjci
<p>Vrt spominov in tovarištva na Petanjcih je park in zaščiten kulturni spomenik v Petanjcih v Prekmurju. Vrt je začel nastajati po 2. svetovni vojni. Simbolne in dejanske korenine vrta predstavljata vrbi žalujki, ki ju je zasadila mati Vaneka Šiftarja, prekmurskega intelektualca in zaslužnega profesorja Univerze v Mariboru, v spomin na sinova, ki se nista vrnila iz vojne.</p> <p>Vrt ima bogato botanično zbirko več kot 450 različnih drevnin in grmovnic, samoniklih in darovanih rastlin iz različnih koncev sveta, posajenih v spomin na trpljenje ljudi med 2. svetovno vojno.</p> <p>Vrt sodi v zavarovano vrtno-arhitekturno dediščino in je vključen v Mrežo botaničnih vrtov in arboretumov Slovenije. Z vrtom upravlja Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija. Tu ima sedež tudi Raziskovalna postaja Prekmurje Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti.</p>	

ATRAKCIJA 16	EVANGELIČANSKA CERKEV V PUCONCIH
LOKACIJA	Občina Puconci, Puconci
<p>Evangeličanska cerkev izvira iz poznega 18. stoletja. Zgradili so jo leta 1784 in je prva zidana evangeličanska cerkev v Sloveniji. Najstarejše jedro se razpoznava v zahodnem pročelju in zlasti v poznobaročnih slogovnih prvinah zvonika ter v razgibani strešni partiji. Enoladijsko zunanjščino poleg imenitno postavljenih stranskih vhodnih lop členijo na vsaki strani še po štiri okna, k njim pa je treba prišteti še tisti dve v vzhodni steni, ki se zaključuje s poligonalno apsidno. Temeljita prenova v letih 1908–1909, ki jo je načrtoval arhitekt László Takáts, je puconsko cerkev kakovostno obogatila. Izjemno pretanjeno oblikovan plašč zunanjščine krasi poleg jasne parcelacije in dobro postavljenih stranskih vhodnih lop še stilizirana dekoracija, izpeljana iz bogate zakladnice tradicionalnih vzorcev ter v svojskih secesijskih izvedbah. Notranjost obokane cerkve povezuje v ubrano celoto široko obtekaajoč in s secesijsko dekorativnostjo prežet balkon. Takátseva prenova puconske evangeličanske cerkve sodi med najodličnejše ter v secesecijskem duhu izpeljane adaptacije sakralne arhitekture pri nas.</p> <p>V bližini cerkve je spominski dom, ki nosi ime po velikem prekmurskem rojaku, evangeličanskem duhovniku in učitelju Števanu Küzmiču, ki je leta 1771 z prevodom Nove zaveze v prekmurski jezik postavil temelje prekmurskemu knjižnemu jeziku.</p>	

ATRAKCIJA 17	ŠUNKARNA KODILA
LOKACIJA	Mestna občina Murska Sobota, Markišavci
<p>V šunkarni Kodila že skozi tri generacije skrbijo za pristno domačo šunko. Kakovost je vodilo pri pripravi mesnih delikates, ki zagotavljajo vrhunske okuse.</p> <p>Obiskovalci si lahko ogledajo šunkarno s strokovnim vodenjem in se sprehodijo med zoričnicami, ki so blizu naravnim razmeram, pretekli tradiciji prekmurskih domačij, pod slamnato streho in ilovnatimi ometi.</p> <p>Degustacijski del s prijetno teraso omogoča poleg pokušine tradicionalnih suhomesnatih izdelkov tudi pokušino prekmurske gibanice in tople prekmurske hrane.</p>	

TURISTIČNI KOLESARSKI PRODUKT II - PAKET ZELENEGA KOLESARKEGA DOŽIVETJA

Turistični kolesarski produkt II – paket zelenega kolesarskega doživetja je zasnovan z namenom raziskovanja in izkoriščanja bogate kulturne, zgodovinske, naravne in kulinarčne dediščine območja LAS Goričko, vendar s poudarkom spoznavanja osnovnih elementov narave in obnovljivih virov energije. Turistični kolesarski produkt je primeren za posameznike in za skupine, predvsem pa tudi za šolske in druge skupine, ki želijo svoje kolesarsko doživetje preplesti z ozaveščanjem o naravi in naravnih dobrinah, z novim znanjem s področja varovanja in ohranjanja narave in naravnih virov ter spoznati obnovljive vire energije.

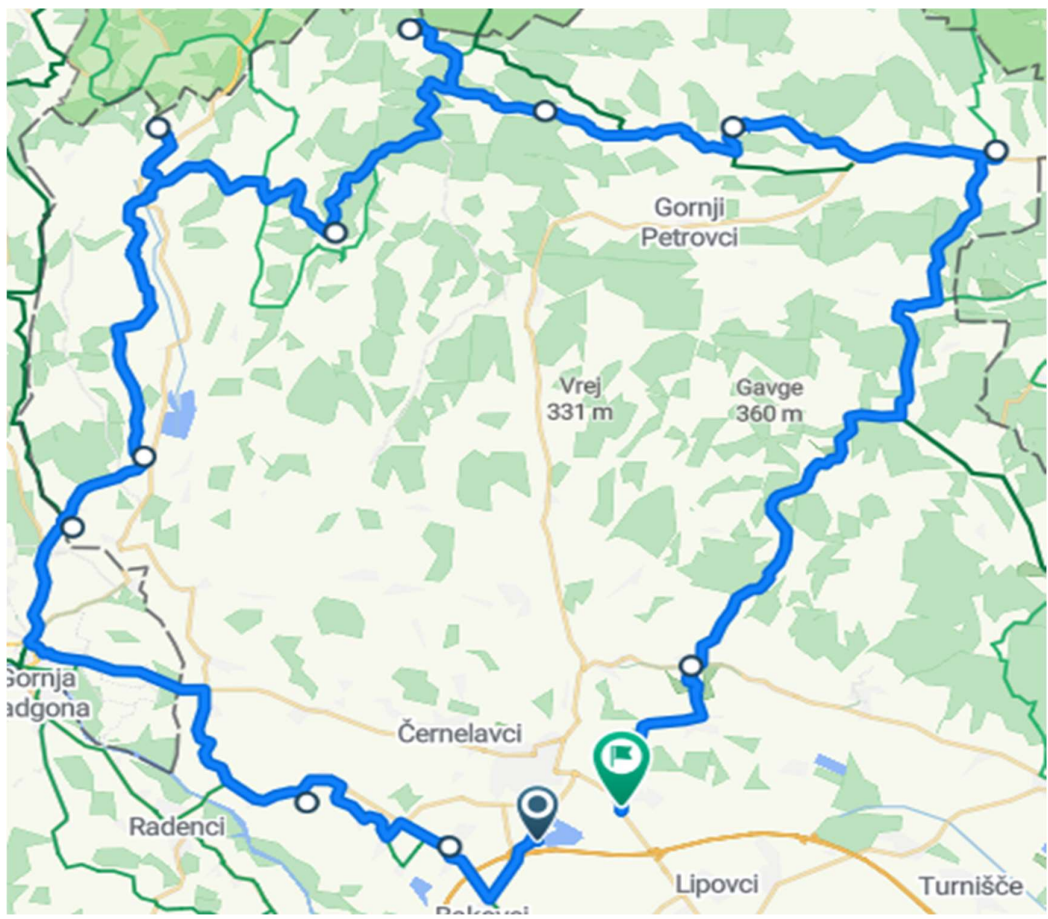
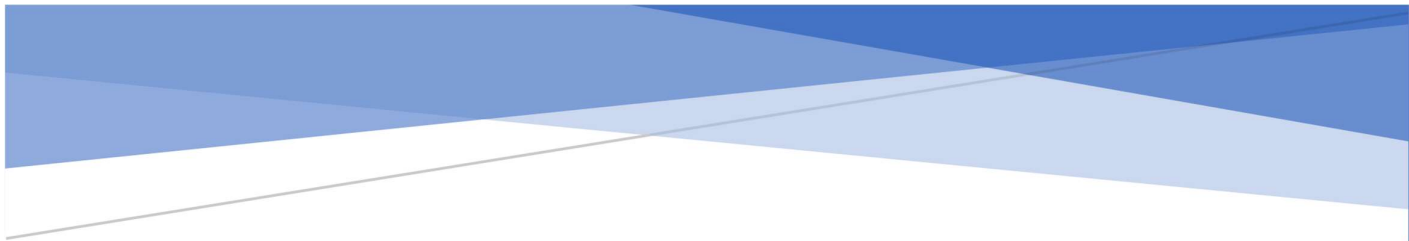
Produkt hkrati promovira kulturne in naravne danosti območja, prikazuje sobivanje človeka z naravo ter v obliki paketa prinaša dodatno znanje o naravi, ki ga je mogoče pridobiti na predlagani kolesarski poti.

SPLOŠNI PODATKI- PAKET ZELENEGA KOLESARSKEGA DOŽIVETJA

Vključene občine LAS Goričko	Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina
Vključene znamenitosti/atrakcije	Paviljon Expano pri soboškem jezeru, Brod na Muri v Krogu, Petanjski vreli, Fuks graba, Ledavsko jezero, Sotinski kamnolom, Tromejnik pri Trdkovi, grad in Vulkanija pri Gradu, spomenik prvemu pristanku balona v Ženavljah, Goričko pod zvezdami v Peterlougu, Hodoško jezero, Moravske Toplice (terme), CERO Puconci, Dvorec Rakičan
Trajanje	4 dni / 3 noči
Dolžina poti	110 km
Vrsta infrastrukture poti	asfalt, utrjena podlaga (primerno za vse vrste koles)
Zahtevnost poti	lažja do srednje zahtevna tura
Dolžina poti	100 km
Predvideni termini	april - oktober
Samostojna ali vodena kolesarska tura	Pot je možno opraviti samostojno ali z lokalnimi turističnimi vodniki

ITINERAR- PAKET ZELENEGA KOLESARSKEGA DOŽIVETJA

1. DAN	<ul style="list-style-type: none"> • Prihod v izbrano nastanitev • Sprejem z dobrodošlico • Večerja
2. DAN MURSKA SOBOTA, KROG, PETANJCI, KOROVCI, KRAŠČI	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodiščna točka/zbirno mesto: glede na kraj nastanitve oziroma po dogovoru • Atrakcija 1: Paviljon Expanso, Soboško jezero • Atrakcija 2: Brod na Muri, Krog • Atrakcija 3: Petanjski vrelci, Petanjci • Kosilo na poti • Atrakcija 4: Fuks graba, Korovci • Atrakcija 5 : Ledavsko jezero, Krašči • Večerja in nočitev
3. DAN SOTINA, TRDKOVA, GRAD, ŽENAVLJE, HODOŠ, MARKOVCI	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodiščna točka/zbirno mesto: glede na kraj nastanitve oziroma po dogovoru • Atrakcija 6: Sotinski kamnolom, Sotina • Atrakcija 7: Grad, Grad • Atrakcija 8: Vulkanija, Grad • Kosilo na poti • Atrakcija 9: Tromejnik, Trdkova • Atrakcija 10: Spomenik prvemu pristanku balona, Ženavlje • Atrakcija 11: Goričko pod zvezdami, Peterloug, Markovci • Večerja in nočitev
4. DAN MORAVSKE TOPLICE, PUCONCI, RAKIČAN	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodiščna točka/zbirno mesto: glede na kraj nastanitve oziroma po dogovoru • Atrakcija 12: Hodoško jezero, Hodoš • Atrakcija 13: Moravske Toplice, terme • Atrakcija 14: Cero, Puconci • Atrakcija 15: Dvorec Rakičan, Rakičan • Pozno kosilo v dvorcu in zaključek

OPISI ATRAKCIJ PAKETA ZELENEGA KOLESARSKEGA DOŽIVETJA

ATRAKCIJA 1	PAVILIJON EXPANO IN SOBOŠKO JEZERO
LOKACIJA	Mestna občina Murska Sobota, Soboško jezero
<p>Paviljon Expano je regijski promocijski center, ki ga imenujejo tudi »Vrata v Pomurje«. Stoji ob Soboškem jezeru, ob izvozu z avtoceste A5 (koridor Ljubljana–Budimpešta) in je zastavljen kot vstopna točka v Pomurje.</p> <p>Postavljen je na obrežje turističnega, športnega in doživljajskega parka Soboško jezero. Predstavlja Pomurje v malem in je sestavljen iz štirih glavnih sklopov, in sicer razstava, turistično-informacijski center s trgovnico, gostilnica ter prostor namenjen poslovnim rabam, kjer je vzpostavljena tudi SPOT točka. V razstavnem delu se nahaja več tematskih točk, ki predstavljajo regijo iz različnih zornih kotov.</p> <p>V paviljonu Expano deluje tudi Turistično informacijski center. Najbolj severovzhodna pokrajina ponuja vrsto doživetij tako za ljubitelje aktivnosti v naravi, raziskovalce kulture in zgodovine, nepopoljšljive gurmane kot za iskalce miru in sprostitve.</p> <p>Ker paviljon stoji ob Soboškem jezeru, je obiskovalcem na voljo tudi veliko rekreacijskih vodnih aktivnosti. Na obali jezera lahko preizkusijo svoje motorične spretnosti v gibalnem parku, kjer je nameščenih 35 plezalnih in drugih izzivov.</p>	

ATRAKCIJA 2	BROD NA MURI
LOKACIJA	Mestna občina Murska Sobota, Krog
<p>Reka Mura, ki ima v Sloveniji v spodnjem toku dokaj dobro ohranjeno rečno krajino in ki velja za pomembno naravno bogastvo tudi na evropski ravni, je vključena v omrežje varstvenih območij narave Natura 2000. Pri UNESCO so v okviru njihovega programa Človek in biosfera temu predelu na svetovni ravni podelil status biosfernega območja kot dela širšega rečnega ekosistema Mure, Drave ter Donave, pri čemer je slednja znana tudi kot evropska Amazonka.</p> <p>Čeprav je reka Mura dragoceno območje ohranjene biotske pestrosti, je veliko več kot to, saj predstavlja simbol same pokrajine, ki ji je dala ime. Danes povezuje dva bregova reke, ki ju je nekoč, ko je dolga stoletja veljala za mejno reko, ločevala.</p> <p>Mnogo let je omogočala preživetje mlinarjem (nekoč je bilo na Muri 94 mlinskih koles), brodarjem, ki so pred izgradnjo mostov prevažali ljudi in blago, »būjrašem«, ki so vzdrževali brežine na sonaraven način, pa tudi kmetom, ki jim je namakala in gnojila polja in gozdove ter pomagala pridelati hrano za živino in ljudi.</p> <p>Brod sestavljata dva plitva čolna (kumpa), povezana s povezovalno in nosilno ploščadjo. Ploščad z ograjo je pripeta na jekleno medobrežno vrv, po kateri teče škripec z obesno vrvjo. Brod se preko reke pomika s pomočjo rečnega toka. Vožnja z brodom je ena redkih, še obstoječih povezav med levim in desnim bregom reke Mure.</p>	

ATRAKCIJA 3	PETANJSKI VRELCI
LOKACIJA	Občina Tišina, Petanjci
<p>Na desni strani reke Mure, kamor še seže občina Tišina, je ohranjenih več slatinskih vrelcev. Vrelci so v preteklosti obstajali tudi na levem bregu reke Mure, predvsem v Gornjih Petanjcih vse do Murskih Petrovcev, vendar se žal niso ohranili. Najbolj znan je Voglerjev "Petanjski vrelec", ki je bil v lasti premožne Voglerjeve družine iz Radencev. Petanjski vrelec na desnem bregu Mure je 1883 začelo izkoriščati podjetje Petanjska slatina, po 2. svetovni vojni pa ga je prevzelo podjetje Radenska.</p> <p>Tik ob Muri v bližini petanjskega mostu je vrelec, obdelan z lesom, višek naravne mineralne vode pa se tam izliva v reko Muro in je videti kot ognjenordeč plaz.</p> <p>Na etiketah svetovno znane naravne mineralne vode »Radenska« je mineralna voda s tega območja označena kot »Petanjci vrelec«.</p> <p>Vrelec se nahaja na zanimivi sprehajalni poti, imenovani Gor pa dol kre Mure, ki poteka v gozdu ob reki Muri. Okoliški prebivalci vodo, ki tukaj privre na plan, uporabljajo že več let. Ob vrelcu je urejena priročna cev za točenje.</p>	

ATRAKCIJA 4	FUKS GRABA
LOKACIJA	Občina Cankova, Korovci
<p>V Korovski gori je v sklenjenem mešanem gozdu nekdanji lastnik Jože Toplak zasnoval in vzpostavil gozdno učno pot z imenom Fuks graba, kot v nemščini zaradi prisotnosti lisic pravijo gozdni grapi. Gozdno učno pot so z 9 vsebinskimi točkami opremili strokovnjaki Zavoda za gozdove iz M. Sobote in tako na zanimiv način predstavili to naravno vrednoto. V njej se lahko seznanite s sestojem črne jelše, pomenom gozdnega roba, smrekovo monokulturo, lisičjim domom, obnovo gozda, lovskimi objekti, rastjo drevesa in pedološkim prerezum tal. Vseskozi se ob poti poimensko predstavijo tudi različne vrste dreves, ki rastejo na Goričkem. Posebna dragocenost naravne vrednote eko-sistemskega pomena je potoček, ki se vije ob poti v številnih meandrih. Po poti vodi lisička, ki jo je narisal Miki Muster.</p>	

ATRAKCIJA 5	LEDAVSKO JEZERO
LOKACIJA	Občina Cankova, Krašči
<p>Ledava je na Goričkem ojezerjena v veliko umetno akumulacijsko Ledavsko jezero. Leži ob razloženem naselju Krašči. Jezero je vodni zadrževalnik, ki je nastal zaradi ublažitve in zadrževanja visokih vod potoka Ledave ob močnejših nalivih in neurjih. Vodo v jezero prispeva še potok Lukaj, ki se pred Ledavskim jezerom izliva v Ledavo. Ob jezeru so ceste urejene, postavljenih je tudi nekaj klopi ob sprehajalnih poteh.</p> <p>Jezero je bogato z ribami in dvoživkami. Preraščeni deli so življenjski prostor 25-im različnim vrstam ptic. Ekosistem pa odgovarja tudi vidri, ki tu živi in se uspešno razmnožuje. Tukaj srečamo tudi 44 različnih vrst kačjih pastirjev.</p> <p>Kot zanimivost je potrebno omeniti bližnji opuščeni peskokop, kjer so l. 1993 našli mlečni zob dinoterja, ki je bil predhodnik mastodonta. Zob hranijo v prirodoslovnem muzeju v Ljubljani.</p>	

ATRAKCIJA 6	SOTINSKI KAMNOLOM
LOKACIJA	Občina Rogašovci, Sotina
<p>Sotinski breg ali Kugla je 418 m visok hrib na Goričkem na meji med Slovenijo in Avstrijo. Predstavlja najvišjo vzpetino Prekmurja. Najstarejše kamnine na Goričkem so preobražene oziroma metamorfne kamnine – filitoidni skrilavci. Stare so več kot 500 milijonov let. Nastale so s preobrazbo sedimentnih kamnin, pri zelo visoki temperaturi in pritisku globoko pod površjem Zemlje. Pojavljajo se na območju Sotinskega in Rdečega brega.</p> <p>V kamnolomu na Sotinskem bregu jih izkoriščajo za gradbeništvo ter jih uporabljajo za posipavanje in utrjevanje prometnic. Kamnolom letno proizvede okoli 55.000 m³ izkopanega materiala Poleg zelo »starih« kamnin je zanimiv zaradi bogastva mineralov. V skrilavcih lahko z malo vztrajnosti in z nekaj geoloških izkušenj najdete zlato obarvane kristale pirita.</p>	

ATRAKCIJA 7	GRAD, GRAD NA GORIČKEM
LOKACIJA	Občina Grad, Grad
<p>Največji baročni grad v Sloveniji so pričeli graditi vitezi templarji v 11. stol. Dogradili so ga v 16. in 17. stol., današnjo podobo pa je dobil z dozidavo in prenovo v 18. in 19. stol. Prvine vseh obdobj od gotike, romanike vse do baroka, so spretno vključene v grajski kompleks in odslikavajo veličino njegovih lastnikov. Grajsko poslopje obdaja velik park, ki je bil zasnovan v angleškem slogu. Velika drevesa tulipanovcev, platan, gledičevk, rdečih bukev, gabrov in hrastov navdajajo z veličastnostjo in več stoletno dolgoživostjo. Na grajskem dvorišču vrejo energije iz globine Zemlje, ki jih večina ljudi čuti kot toploto ali mravljinice. Z gradom je povezanih nekaj legend, najbolj znana je legenda o zmaju z zlato krono.</p> <p>Grajsko poslopje stoji na strmem griču iz bazalnega tufa nad naseljem Grad 333,33 m nad morjem.</p> <p>Z gradom upravlja Javni zavod Krajski park Goričko. Obnovljeni prostori so namenjeni predstavitvi narave in kulturne krajine ter zgodovinske in etnološke dediščine Goričkega. V mednadstropju so delovni prostori zavoda. V gosposkem nadstropju je poročno-koncertni salon, galerija, grajska kapela in štiri spalnice za goste. Grajsko okolje znotraj gradu in okoli njega v grajskem parku ponuja sproščeno doživetje kulture v naravi.</p>	

ATRAKCIJA 8	VULKANIJA
LOKACIJA	Občina Grad, Grad
<p>Pri Gradu na Goričkem je pred 3 milijoni let bruhal zadnji vulkan na območju današnje Slovenije. Ponovno so ga prebudili v doživljajskem parku Vulkanija. Obiskovalci lahko spoznajo še veliko zanimivosti o vulkanih in geoloških značilnostih našega planeta in še posebej Goričkega.</p> <p>Pot do izbruha zadnjega vulkana na območju Slovenije ni preveč enostavna. Obiskovalci spoznajo krtka Olija, ki jih vodi skozi večji del parka in čarovnico Ezo, ki mu je stalno za petami, saj si želi priti do dragocenih kristalov olivina, ki so z izbruhom vulkana pri Gradu na Goričkem, prišli na površje.</p> <p>Za tiste, ki želijo izvedeti več o svetu vulkanov in silah, ki vladajo na našem planetu, so pripravili atraktivne interaktivne vsebine. Za mlajše obiskovalce so poskrbeli, da spoznajo svet vulkanov skozi preproste računalniške igrice. Posebej lahko obiskovalci spoznajo, kaj se je v daljni in bližnji preteklosti dogajalo na ozemlju, ki je danes na Goričkem, kako je bruhal vulkan v okolici Gradu, kakšni trobčarji so lomastili tam naokoli, kaj je prinesla ledena doba in kakšna je raznovrstnost Goričkega danes. Nato jih pot vodi naprej do dvigala, ki pelje v globino Zemljine skorje.</p> <p>V geološkem muzeju so pripravili razstavo o geoloških značilnostih Goričkega, kjer je predstavljen mineral olivin ter nekateri drugi minerali in fosili Goričkega, značilne kamnine Goričkega,</p>	

ATRAKCIJA 9	TROMEJNIK
LOKACIJA	Občina Kuzma, Trdkova
<p>Tromejnik, po nemško Dreiländerecke oz. po madžarsko Hármashatár je 390 m visok hrib, ki se nahaja na tromeji med Slovenijo Avstrijo in Madžarsko. Z vrha, na katerem stoji večje število informativnih tabel in spomenikov, zaradi bližnjega gozda ni lepšega razgleda. Spomenik nahaja na vrhu manjše vzpetine, približno 1 km zahodno od naselja Trdkova v krajinskem parku Goričko.</p> <p>Tromejni kamen je bil na današnje mesto postavljen leta 1924, do leta 1991 pa je bila državna razmejitvena črta deloma določena tudi z železno ograjo, ki je bila po osamosvojitvi Slovenije odstranjena. Kasneje je bil na tromejnik dodan slovenski grb.</p> <p>V okolici spomenika je urejena naravoslovna učna pot. Leta 2015 ga je Občina Kuzma razglasila za kulturni spomenik lokalnega pomena.</p>	

ATRAKCIJA 10	SPOMENIK PRVEMU PRISTANKU BALONA
LOKACIJA	Občina Gornji Petrovci, Ženavlje
<p>Majhna vas Ženavlje je svetovno znana po tem, da sta tukaj 18. avgusta 1934 z balonom pristala junaka stratosfere Belgijec Max Cosyns in njegov učenec Nérée van der Elst. V vasi so 18. avgusta 1997 v spomin njunega pristanka odkrili bronasti spomenik v obliki balona.</p> <p>Balonarja sta se na pot odpravila iz belgijskega Hour-Havenne, letela sta nad Nemčijo in Avstrijo, nad vasjo Ženavlje pa sta morala prisilno pristati. Nista si mogla zagotoviti primerne radijske komunikacije, opazovala pa sta tokove v stratosferi in naravo kozmičnih žarkov.</p> <p>Dvignila sta se 52,952 čevljev visoko, toda s tem nista mogla preseči višinskega rekorda, ko pa sta pristala, sta trdila, da sta popolnoma zadovoljna s svojimi odkritji.</p>	

ATRAKCIJA 11	GORIČKO POD ZVEZDAMI
LOKACIJA	Občina Šalovci, Peterloug
<p>Neokrnjena narava Goričkega zaradi velikega števila sončnih dni in nizke stopnje svetlobne onesnaženosti nudi izvrstne pogoje za nočna opazovanja zvezdnega neba. Obiskovalci sel ajko sprehodijo po Zvezdni učni poti pod nočnim nebom in s pomočjo naj sodobnejših tehnologij spoznajte osnove fizike in astronomije.</p> <p>Zaradi neokrnjene narave Goričkega in temnega neba, ki ga skrajni severovzhodni del države ponuja zaradi nizke stopnje svetlobne onesnaženosti, je izkušnja spoznavanja zvezdnega neba med sprehajanjem po Goričkem še pristnejša.</p> <p>Spoznavanje kratke zgodovine astronomije, lune, osončja, zvezd, galaksije in kozmologije v okviru centra Peterloug je zanimivo, razgibano in hkrati poučno.</p>	

ATRAKCIJA 12	HODOŠKO JEZERO
LOKACIJA	Občina Hodoš, Hodoš
<p>Po zajezitvi Dolenskega potoka, ki se izliva v Krko, je konec 20. stoletja nastalo Hodoško jezero, ki dandanes velja za priljubljeno mesto ribičev, ter za pomembni vodni habitat. Okoli približno 250 metrov dolgega in 210 metrov širokega jezera so leta 2005 postavili učno pot z informacijskimi tablami, s pomočjo katerih lahko spoznate okoliška živa bitja in rastlinstvo.</p> <p>Ob gozdu lahko najdete prežo, s katere se opazujejo vodne ptice – race, mlakarice, čaplje, vodomce.</p> <p>V Hodošu, v bližini slovensko–madžarske meje stoji tudi okoli 15 metrov visoka stražnica kovinske konstrukcije. Stolp obdajajo stopnice, ki vodijo do ploščadi s pokrito opazovalnico, od koder se odpira razgled na dolino Velike Krke ter skrbno obdelane njive, čudovite gozdove in raznoliko stavbno dediščino v širši okolici.</p> <p>Stražni stolp, zgrajen nekje sredi 20. stoletja, je omogočal popoln razgled na mejni odsek v sosednji Madžarski.</p>	

ATRAKCIJA 13	MORAVSKE TOPLICE
LOKACIJA	Občina Moravske Toplice, Moravske Toplice
<p>Sredi Prekmurja, na skrajnem severovzhodu Slovenije, leži občina Moravske Toplice, ki velja za geografsko največjo občino v Pomurju (145 km² površine); tu se združijo trije svetovi levega brega Mure: Ravensko, Dolinsko in Goričko.</p> <p>Na območju je več izvirov termo-mineralne vode (Terme 3000 – Moravske Toplice, Terme Vivat), kraji so bogati z versko raznolikostjo (evangeliki, katoliki, kalvini, baptisti, pripadniki binkošne verske skupnosti), prisotna je tudi narodnostna raznolikost (sobivanje Slovencev z Madžari), neokrnjenost naravnih lepot in kulturna zakladnica (Plečnikova cerkev v Bogojini, romanska rotunda v Selu, cerkev sv. Martina v Martjancih).</p>	

ATRAKCIJA 14	CERO PUCONCI
LOKACIJA	Občina Puconci, Vaneča
<p>V CERO Puconci (Center za ravnanje z odpadki) je vključenih vseh 27 pomurskih občin, center pa pokriva območje z nekaj manj kot 125.0000 prebivalci z zbranimi 46.000 tonami komunalnih odpadkov letno. Projekt je vzpostavil infrastrukturo namenjeno učinkoviti obdelavi mešanih komunalnih odpadkov in ločeno zbranih bioloških odpadkov ter odlaganje odpadkov po predhodni obdelavi. Namen izgradnje te infrastrukture je bil predvsem zmanjšanje količin odloženih odpadkov, zmanjšanje biološko razgradljivih snovi v odpadkih in zmanjšanje vpliva na okolje ter zagotavljanje površine za odlaganje ostanka odpadkov. Center in ločevanje odpadkov si je mogoče tudi ogledati, vendar se je potrebno najaviti.</p>	

ATRAKCIJA 15	DVOREC RAKIČAN
LOKACIJA	Mestna občina Murska Sobota, Rakičan
<p>Rakičan se v virih prvič omenja 1322 kot Rekethye in je imel v 17. stol. trške pravice. Tu naj bi ob glavni kraljevi cesti že v srednjem veku stal grad, vendar se utrjena postojanka prvič omenja 1431. Srednjeveško jedro gradu so domala izbrisale poznejše prezidave. Plemiška rodbina Batthyány, ki je gospodarila s posestjo najdlje, je v 1. pol. 17. stol. grad dodatno utrdila zaradi turške nevarnosti. Po prenehanju turških vpadov so ga temeljito prezidali po baročnem okusu, tako da je iz utrdbe v poznem 17. in 18. stoletju nastal podeželski dvorec. Razmeroma veliko notranje dvorišče oklepajo štirje trakti. Izstopa osrednje, enonadstropno bivanjsko poslopje. Stolpa na oglih sta dvonadstropna in zamejujeta pročelje z izstopajočim, reprezentančnim vhodnim delom. Tega odlikuje bogato oblikovano čelo, ki se v dveh volutastih krilih izteče v trikotnem zaključku, s tremi kamnitimi vazami na vrhu. Glavno poslopje v pritličju in nadstropju podpirajo na močne zidane slope postavljene arkade. Preostali trije trakti so pritlični in so brez posebnega stavbnega okrasja, razen renesančnega portala, ki omogoča dostop na dvorišče s cestne strani.</p> <p>Dvorec obdaja dobro ohranjen angleški park. Skozi park vodi tudi učna pot. Na posestvu je hlev s konji. Ponujajo možnost jahanja.</p>	

VIRI

- Baze podatkov posameznih občin na območju LAS Goričko
- <https://www.visitpomurje.eu>
- <https://www.visitmurskasobota.si>
- <https://www.muravidek.re>